

De geur van kamille

Pieter woont met zijn vader in een vissershut in de duinen.

Iedere dag trekt hij eropuit om garnalen te vangen.

Op een dag breekt de grote oorlog uit.

Als Pieter terugkomt van de markt, is zijn vader verdwenen.

Uit de lucht vallen granaten.

Pieter besluit om zijn vader te zoeken.

Het wordt een zoektocht op leven en dood.

Pieter zet door, ook al fluiten de kogels om zijn hoofd ...

BIB-BOX ★

bingel

Haal meer uit dit boek!
Ga snel naar bingel.be.

www.vanin.be

VAN IN
de Vlaamse uitgeverij

VAN IN

De geur van kamille

Kristien Dieltiens en Elvera Goedhart

BIB-BOX ★

ook op **bingel**

De geur van kamille

Kristien Dieltiens
illustraties van Elvera Goedhart

VAN IN

1. Het lied van de zee

Niemand geloofde mijn verhaal. Behalve mijn vader. Hij gelooft alles wat ik zeg. Tja, hij is dan ook mijn beste kameraad in de wereld.

Mijn vader is visser, net als ik. We vissen meestal op garnalen. Iedere zonsopgang trekt hij er met Blee op uit. Ons trekpaard is al oud. Maar hij is nog steeds sterk. Blee laat ons nooit in de steek. Hij is precies even oud als ik. Hij stapt door de zee met de visnetten aan iedere flank. De golven rollen tegen zijn dikke poten. Soms giert de noorderwind rond zijn zware hoofd. Dan schudt hij zijn bruine manen. Maar Blee kan er tegen. Net als ik.

Toen ik tien werd, mocht ik op een dag niet meer naar school.

'Je hebt er niets meer te zoeken,' zei mijn vader.

'Met schrijven en lezen ben je niets op zee. Je moet alleen nauwkeurig kunnen tellen. Zodat je niet bedrogen wordt door de opkopers op de vismarkt.'

Tellen kon ik als de beste, net als schrijven, lezen, aardrijkskunde en de Bijbelse geschiedenis. Ik vond het jammer dat ik niet meer naar school mocht. Het was er leuk. Alle jongens in mijn klas waren mijn vrienden.

Nu zag ik ze nauwelijks meer.

Alleen op de jaarlijkse kermis kwam ik hen soms tegen

bij de feesttent. De meester vertelde iedere dag weer boeiende verhalen. Over Jezus die over de zee kon lopen.

En over de kleine David die de reus Goliath versloeg. De meester vertelde ook over andere landen en werelddelen. Ze hadden exotische namen die ik jammer genoeg niet heb kunnen onthouden. De mensen zagen er anders uit dan ik.

Toen ik jonger was, dacht ik dat de wereld de duinen waren. De wereld was niet groter dan ons dorp en de zee. Ik kwam te weten dat we niet zo ver van Frankrijk woonden, waar de mensen Frans spraken. En aan de andere kant van de zee lag nog een land dat Engeland heette.

De meester liet ons ook een wereldbol zien. Verbaasd zag ik hoe groot de wereld was. Toen kreeg ik voor het eerst de wens om de wereld rond te reizen. Die wens hield ik voor mezelf, want mijn vader zou het niet begrijpen. Voor hem waren de zee en ik zijn hele wereld en zo moest het blijven voor hem.

De verhalen van mijn vader waren ook mooi. Maar ik miste mijn school en de vrienden met wie ik voetbalde en zoveel meer. Maar dat zei ik niet.

Mijn vader was een man van weinig woorden. En omdat mijn vader alleen mij had, deed ik wat hij van me verlangde. Hij leerde me ook veel. Hij leerde me het

lied van de zee. Hij vertelde over Kelpie, de zeegeest. Die leefde diep onder de golven. Kelpie zong mooie liederen die de mensen bekoorden. Hij zong tot ze niet anders konden dan de zee inlopen. Zo trok hij de mensen de dood in. Daarna gooide hij ze als poppen terug op het strand. Zo dood als een pier.

Ons huis is een kleine vissershut met een dak van stro. De hut staat in een hoge duin niet zo ver van de vuren. Dat is goed, want zo hebben we 's avonds genoeg licht en kunnen we besparen op kaarsen. 'Kaarsen zijn duur', zegt mijn vader.

'Alles is duur', zeg ik. Dan knikt hij en steekt een pijp op. Ik weet niet hoe lang we daar al wonen. Ik herinner me geen ander huis.

Hoe mijn moeder eruitzag, weet ik ook niet meer.

Ze ging dood toen ik twee jaar oud was.

'Ze heeft zich laten meevoeren door het lied van Kelpie,' zei mijn vader.

Op een dag was hij alleen weg met zijn sloep. Garnalen waren er bijna niet meer te vinden. Maar hij wist dat het tijd was voor haringen. Dan zwommen ze in scholen voorbij de kust.

Die kans wilde hij niet missen. Het zou boter op de plank brengen. Met het geld zou hij nieuwe ramen in de hut kunnen steken. Want bij de laatste storm had de wind het glas van twee ramen gebroken.

Ook die dag stormde het op zee. Maar mijn vader wist wat hij deed. Hij zou nooit te ver gaan. En van een woelige zee was hij niet bang.

Mijn moeder had me gevoed. Ik lag in een wieg vlakbij het haardvuur. Omdat mijn vader niet naar huis kwam, ging ze naar buiten. De nacht was zo zwart als inkt. Het licht van de vuren gloed over het water. Niemand wist precies wat er gebeurd was. Maar mijn vader kon het wel vermoeden, zei hij.

'Kelpie, de geest van de zee, heeft haar verleid. Hij zong tot ze naar de pier kwam.' Met haar hand boven haar ogen zocht ze de branding af. Wie zong daar zo heerlijk? Werd ze gegrepen door een golf? Gleed ze van de pier af? Of nam ze de uitgestoken hand van de zeegeest vast? Niemand kon het zeggen.

Mijn vader kwam die nacht terug. Hij vond mij wienend in mijn wieg, blauw van de kou. Het vuur was uit.

Mijn moeder was nergens te zien.

De volgende dag spoelde ze aan op het strand.

'De zee geeft en de zee neemt', zei mijn vader.

Hij klopte op mijn schouder. 'Pieter, jou zal niets overkomen. Ik zorg voor jou en jij zorgt voor mij. Samen kunnen we de wereld aan. De zee krijgt ons niet klein.'

2. Geen antwoord

Op een zwoele zomerdag trokken we er vroeg op uit. De zon was nog maar net aan de horizon verschenen. Het was eb en we hadden precies drie uur om de klus te klaren. Als de vloed opkwam, was het werk te riskant.

Mijn vader liep met Blees in zee. Het water kwam tot aan zijn borst.

Ik liep af en aan om de garnalen over te brengen naar het strand. Daar hevelde ik alles in grote wilgentenen manden.

Het was de laatste dag dat we op garnalen konden vissen. Hoe warmer het werd, hoe minder ze naar de kust zwommen.

Toen zagen we in de verte Robbe, de vuurtorenwachter. Hij zwaaide naar ons met zijn beide armen.

De vangst zat erop en Blees stapte het strand op.

In plaats van vijf volle manden hadden we er slechts twee.

'Wat sta je daar te zwaaien met je armen?' vroeg mijn vader.

'Het is oorlog!' riep Robbe. 'Het staat in de krant. Alle mannen tussen achttien en vijftig jaar moeten zich melden. De twee zonen van de hoefsmid zijn al ingelijfd. En ook Sjarel, de bezembinder zijn ze komen

halen. Als je niet wilt vechten, vlucht dan naar Frankrijk. Het is daar veilig, zegt men.'

'Zo erg zal het wel niet zijn,' zei mijn vader. Hij trok de netten van Blees los. Robbe trok zijn schouderaars op.

'Het is maar dat je het weet. Zeg niet dat ik je niet verwittigd heb!'

Hij draaide zich om en liep terug naar de vuurtoren.

Robbe was al heel oud, wist ik. Hij zou niet moeten gaan vechten. Ik kreeg pijn in mijn buik. En mijn hart klopte fel.

'Vader, moet u ook gaan vechten?'

'Ik denk het niet, Pieter. Aan mij hebben ze geen goede soldaat. Ik weet niet eens hoe ik een geweer moet gebruiken. Ook denk ik dat vissers niet gemist kunnen worden.'

Mijn vader had gelijk, zoals altijd. Vissers waren nodig, want zonder hen kwam er geen vis op tafel.

Toen ik thuiskwam, zette ik de ketel op het vuur. Daarin kookte ik de garnalen. Daarna warmde ik de haver-moutpap op en smeerde smout op het brood. We aten in stilte.

Na het ontbijt spande ik de hond voor de kar en zette de manden erbij. Zo vertrok ik naar de markt in de haven. Ik moest me haasten, want de kopers kochten alleen krakend verse vis.

Mijn vader riep me nog na: 'Pieter, breng een brood en

twee kolen mee. De melk en de haver zijn ook op. Het geld dat je verdient, zal net genoeg zijn. En treuzel niet onderweg.'

Dat laatste had hij nog nooit gezegd.

Eerst moest ik een eind door de duinen. Vanop de duin kon ik de weg zien liggen. Het was heel druk op de baan, zag ik. Er reden zelfs enkele automobielen. Ik keek naar de vreemde zwarte voertuigen die zonder paard vooruitgingen. Er was ook een lange stoet met karren op weg. Stootkarren met huisraad op. Matrassen, stoelen, tafels, kisten en nog veel meer. Op de kar zaten vrouwen, kinderen en oude mensen. De mannen liepen ernaast met een geit of een ezel aan een touw. De stoet reed in de richting van Frankrijk.

Op de markt was het een chaos. Iedereen tierde door elkaar. Er was veel meer volk dan anders. De vissers stonden in groepjes bij elkaar te discussiëren. Ik ving hier en daar een flard op. Ze hadden het over één ding: de oorlog.

Toen hoorde ik het woord *bommenwerpers*. Wat was dat? Een man zei ook nog dat de vijand per vliegtuig kwam. Wie of wat was de vijand? Ik wist echt nog van niets.

Men zei dat niemand nog veilig zou zijn. En dat men in Nieuwpoort aan het vechten was. Er waren ook bommen gevallen op de stad. Nieuwpoort was niet ver van ons huis. Hoogstens een half uur stappen. Zou de

oorlog ons zo dicht op de hielen zitten? Ik kon het haast niet geloven.

Met veel moeite kreeg ik mijn garnalen verkocht. Ik kreeg ook minder geld dan anders. Slechts een frank en vier cent. Daar kon ik alleen brood en melk van kopen. De zomer was een slechte tijd voor vissers. Maar zo weinig als die dag had ik nog nooit verdiend. Niks tegen vader zeggen, dacht ik. Als hij tobt, wordt hij somber. En dan denkt hij weer de hele tijd aan moeder. Dan zit hij uren te turen naar de zee. Ik kreeg een briljant idee. Ik kon langs de groentemarkt gaan.

Misschien vond ik wel wat groenten die de mensen niet meer hoefden. Verwelkte groenten werden een dag later niet meer verkocht. Ik moest ze vinden en er soep van koken. En zo gebeurde het ook.

Niemand mocht zien dat ik in een bak op zoek was. Ze zouden me weggagen. Ik floot een deuntje. Ik keek goed om me heen of er iemand naar me keek. Het lukte prima. In een bak naast een kraam lagen veel groente en fruit. Ik vulde mijn kar met slappe wortels. Wat verder lag een bloemkool met vlekjes. Er lag ook selder die verwelkt was. Wat verder vond ik een kool met bruine bladeren. Als je ze wegtrok, bleef er nog genoeg kool over.

Ik rolde alles in een oude krant die ik op straat vond.

De kool was voor Blees. Want zonder paard, geen visvangst.

Ik wist dat vader op me wachtte. Hij was altijd bezorgd als ik lang wegbleef. En zeker nu in tijden van oorlog. Op de pier plukte ik mosselen. Hun kopjes staken tussen het zeewier en de kokkels. Mosselen waren heerlijk in de soep. Mijn vader zou ervan smullen. Mijn dag werd goed en aan de oorlog dacht ik heel even niet meer. Morgen was misschien alles voorbij. Morgen konden we met de sloep wat dieper in zee gaan varen. Met wat geluk vonden we makreel, kabeljauw en zeewolf.

Ik zong een lied. Al zingend jaag je de angst weg, wist ik.

*Al die willen te kap'ren varen
moeten mannen met baarden zijn.
Jan, Piet, Joris en Corneel,
die hebben baarden, die hebben baarden.
Jan, Piet, Joris en Corneel,
die hebben baarden, ze varen mee.*

Het was al laat toen ik bij onze hut aankwam. Blees stond nog buiten en dat was op zich al vreemd. Vader bracht hem altijd onmiddellijk naar de stal. Daar kreeg hij vers hooi en water.

Blees hinnikte toen hij me zag. Hij schraapte met zijn hoeven op de aarden grond. Hij had dorst en honger.

Gulzig dronk hij zijn bak leeg. Ik vulde hem weer tot aan de rand.

In onze hut was het stil, veel te stil.

'Vader?' Ik kreeg geen antwoord.

Ik liep naar de eetplaats. Op de ovalen tafel stonden nog steeds onze lege kommen. De deur naar de slaapkamer stond open. Was hij moe en deed hij een dutje? 'Vader, ben je daar?'

Het grote bed was leeg. De geruite deken lag in een prop op het bed. Ik hoorde het tikken van de grote pendule tegen de muur. En het geluid van de rollende golven in de verte.

Voor de rest was er alleen de stilte.

3. Een vuurrode zee

Nog nooit was mijn vader zomaar weggegaan. Het had geen zin om op zoek te gaan naar een briefje. Mijn vader kon alleen maar tellen. Een stemmetje spookte door mijn hoofd. Ik probeerde het weg te duwen. Nee, niet aan de oorlog denken. Hij zal wel een goede reden hebben gehad om weg te gaan. Dat was wat ik wilde denken.

Misschien was de tabak voor zijn pijp op. En had hij centen uit het blikken doosje gehaald. Misschien hadden we elkaar wel gekruist op de markt.

Ik keek in het doosje. Er zaten vijf centiem en twee franken in, net als gisteren. Hij was dus niet om tabak gegaan.

Straks zou hij terug zijn. Straks. En hij zou honger hebben als een paard.

Ik maakte de mosselen schoon en spoelde ze met water uit de zee. Al het zand moest weg. Zand in de soep is niet lekker. Daarna sneed ik de selder en de ui en poekte het vuur op.

De lucht van de soep verspreidde zich in onze hut.

Ik dekte de tafel en sneed het brood. Ik vulde de olielamp bij en stak ze aan. Ik probeerde niet aan de oorlog te denken. En aan wat Robbe had gezegd.

De golven rolden woest in de branding. De meeuwen

krijsten in de lucht. In mijn hoofd klonk: hij is weg, hij is weg!

Ik spitte mijn oren. Hoorde ik voetstappen? Dom van me. Voetstappen in het zand kun je niet horen.

Ik zette me buiten in de rieten stoel en wachtte.

Ik weet niet hoe lang ik wachtte. Een uur? Twee uur?

De zee had een donkere, grijsbruine kleur.

Dreigend was ze.

Toen hoorde ik het vreemde geluid in de lucht.

Vliegtuigen vlogen als insecten door de lucht. Er vielen dingen uit. Daarop volgden knallen en flitsen. Zouden dat bommenwerpers zijn? En toen werd alles nog veel erger.

Niet zo ver van ons huis ratelden de geweren. Ik had nog nooit een geweer gehoord. Maar toch wist ik dat het geweren waren. Zoiets weet je gewoon.

Haastig liep ik het huis weer naar binnen. Trillend van angst bleef ik op mijn stoel zitten. Ik hield mijn oren bedekt met mijn handen. Ik wilde niets meer horen.

Toen de zon onder was, werd het stil. Ik at van de soep, maar ze smaakte me niet. Toen de nacht viel, was mijn vader nog altijd niet terug.

Ik kon niet in slaap vallen, ook al telde ik schaapjes. Dus maakte ik een kop kamillethee. Kamille brengt rust, zei mijn vader. 's Zomers bleiden de bloempjes langs de bermen. Witte bloemen met gele hartjes. Vrolijk naast de margrietten en de klaprozen. Ik hield van de geur van

kamille. Maar rustig werd ik er niet van. In mijn dromen viel een bom op ons huis. En de zee werd vuurrood van het bloed.

Toen de zon opkwam, werd ik moe wakker. Het duurde even voor ik wist dat dit geen droom was. In de verte hoorde ik weer het lawaai van de kanonnen. Ik was bang dat er een bom op onze hut zou vallen. Net als in mijn droom.

Het bed van mijn vader was nog steeds leeg. Toen zag ik de lege plek aan de muur. Mijn vader hing altijd zijn blauwe kiel aan een spijker. De kiel die hij aandeed als hij de hut verliet. Geen kiel. Waar was hij naartoe gegaan? Drie dagen bleef ik op hem wachten.

Al die tijd hoopte ik dat hij zou terugkomen. Toen was mijn geduld op. Ik moest weten waar hij was. Ik haastte me in mijn klompen en stootte het huis uit.

Misschien wist Robbe meer.

De zestig treden naar boven in de toren waren een makkie voor me. Robbe lag nog op zijn strozak te maffen. Ik schudde hem ruw wakker.

'Robbe, weet jij waar mijn vader is?'

Verdwaasd keek hij op. Hij krabde in zijn grijze, pluizige baard.

'Pieter, ik heb het jullie nog zo gezegd! Alle mannen moeten naar het front. Ze zijn jouw vader ook komen halen. Hij wilde niet mee, maar ze dwongen hem. Hij

heeft me gevraagd om op jou te letten. Maar daar heb ik geen tijd voor. Ik heb wel wat anders te doen dan op jochies te letten.'

Hij legde zich terug neer op het stro en geeuwde.

Ik wist genoeg. Ik moest op zoek gaan naar mijn vader! Thuis gaf ik Blees een volle zak haver en genoeg water. Ook de hond kreeg een grote portie. Ik wist immers niet hoelang ik zou wegblijven. Ik nam de laatste centen uit het blikken doosje. In de haard hingen nog een paar haringen te drogen. Gelukkig had ik de krant van de markt niet in het vuur gegooid. Ik streek de kreukels glad. Mijn oog viel op een foto van de oorlog. Soldaten op weg naar het front. Soldaten in de loopgraaf, vlakbij de rivier de Yzer. Er was niet genoeg te eten, las ik. *Mensen op de vlucht* met een grote foto erbij. En nog veel meer nieuws dat me bang maakte. Ik wist wat ik moest doen.

In mijn rugzak stak ik een speltbrood, de haringen en een kruik water. Toen vertrok ik op zoek naar mijn vader. Ik keek niet om naar de zee zoals ik altijd deed. De weg liep door de hoge duin. Er waaide een felle bries. Ik voelde me veel veiliger in de duinen dan op de weg. Vanwaar ik stond kon ik de baan beter in het oog houden. Nog steeds waren er heel wat karren en mensen op weg. Waarom vluchtte iedereen naar dat land? Was er daar misschien geen oorlog? De hele tijd moest ik aan mijn vader denken.

Het was maar een kilometer naar Nieuwpoort. Maar lopen in zacht zand is moeilijk en het gaat traag. Af en toe rustte ik op een duin en dronk een slok. Om bij de Yzer aan te komen, moest ik dwars door de stad. Ik was bang, want ik dacht de hele tijd aan het gevaar. De oorlog was overal. Zing als je bang bent, had mijn vader me geleerd. Dus zong ik terug het lied van *Al die willen te kap'ren varen*. Maar het hielp niet.

4. De grote oorlog

Toen ik in de stad aankwam, kon ik mijn ogen niet geloven. De bommen hadden voor een puinhoop gezorgd. Bijna ieder huis was een hoop met brokstukken. Mensen klommen op de berg stenen op zoek naar iets. Was het hun huis geweest? Wat zochten ze? Een klein kind kon zien dat alles vernietigd was. Ik rilde bij alles wat ik zag. Nieuwpoort was veranderd in een spookstad. Ik was niet de enige die op weg was. Mensen liepen met een lege blik in hun ogen door de straat, met in hun armen niets meer dan een bundel kleren. Ze gingen allemaal een andere richting uit dan ik.

Een oude vrouw zat op een stukje muur dat overeind was gebleven. Ze sprak me aan: 'Ga niet naar ginder, mijn jongen! Het is daar veel te gevaarlijk!' Ze trok aan mijn arm om me tegen te houden. Maar ik schudde me los.

'Ik moet mijn vader vinden!' riep ik.

'Het zal je dood worden!' riep ze. 'Ze schieten op alles wat beweegt! Vlak buiten de stad is de vijand. Ga weg!' Ik ging niet weg en de oude vrouw keek me somber na. Toen ik de stad achter me liet, kwam ik bij de akkers en weilanden. Zelfs daar had de oorlog zijn werk gedaan. Overal waren grote kraters in de grond.

In de wei lag het kadaver van een dode koe. Van ver gezien leek ze wel te slapen. Maar geen enkel dier slaapt met zijn poten omhoog.

Het volgroeide graan was overal vernietigd. De halmen lagen plat tegen de grond. Er zou geen oogst zijn dit jaar. En geen kermis. De wereld waar ik zo van hield, was vernield. Ik merkte dat mijn wangen nat waren. Opeens kon ik niet anders dan huilen en snikken. Maar ik moest verder. Dus volgde ik de landweg naast een kronkelende beek. Deze moest ergens in de Yzer uitmonden, wist ik. Dat had ik nog op school geleerd. Het voordeel was dat er veel riet langs de berm groeide. Door de hoge planten zou niemand me zien lopen. Het was al ver in de namiddag toen ik me neervlijde op een steen om even uit te rusten. Ik had op enkele uren tijd zoveel ellende gezien. Het had alle kracht en energie uit mijn lijf gezogen.

Op de berm bloeide de kamille. De witte bloemetjes waar ik zo van hield, leken me toe te lachen. Ik zette me neer en plukte wat. Ik rook eraan en de geur van kamille kalmeerde me. Mijn tranen droogden en ik werd weer rustig.

Het water van de beek bracht verfrissing aan mijn voeten. Houten klompen zijn goed om te werken, maar niet om lang mee te stappen.

In de beek zat een gifgroene kikker op een blad. Hij zat

er rustig te kwaken. Zijn bolle ogen keken voor zich uit. Er vlogen enkele libellen over het water. En in het kroos zag ik een hele school kikkervisjes wegflitsen. Voor deze dieren bestond de oorlog niet.

Ik zag weer de dode koe voor me. Ik kreeg zin om alles van me af te wassen. De oorlog en de vernielde stad, de mensen met doffe ogen en de dode koe.

Ik wilde in mijn blootje in het water liggen plonsen.

Net zoals ik als kleine jongen had gedaan. Heel even aan niets meer denken. Maar ik kreeg er de tijd niet voor.

Vlkbij hoorde ik stemmen. Ze spraken op gedempte toon. Zo zacht dat ik ze niet kon verstaan. Het was duidelijk dat ze niet wilden gehoord worden. Ik kon niet verstaan in welke taal ze spraken. Was het de vijand? Stil bleef ik in het stugge gras liggen.

Mijn hart ging fel tekeer. Een halm kriebelde in mijn neus en ik moest niezen. Hatsjie!

Toen vloog er een spervuur van kogels om mijn oren. Het was een wonder dat ik niet werd geraakt.

Een kogel ketste af tegen de grote kei.

Toen werd het stil, zelfs de vogels zwegen.

Nu ben ik eraan, dacht ik.

De oude vrouw had gelijk: naar hier komen was de dood opzoeken. Ik weet niet hoe lang ik daar lag.

Was het een kwartier? Of twee uur?

Ik hoorde geen stemmen meer. Waren het soldaten geweest? Van welk land waren ze afkomstig? Hadden ze me gezien of gehoord? Ik lette op ieder geluid. De merel zong weer. De mussen tsjilpten en de kikker kwaakte. Heel traag tilde ik mijn hoofd op. Daar, niet ver van mij, lagen twee soldaten. Ze lagen op hun rug alsof ze aan het genieten waren van de avondzon. Ze waren dood. Soms weet je zoiets gewoon. Ik had nog nooit een dode gezien. Maar als je er een ziet, vergeet je het nooit meer. Ik kroop naar hen toe. Hun ogen stonden wijd open. Er lag een rare blik op hun gezicht. Alsof ze de plotse aanval niet hadden verwacht.

Aan het uniform zag ik dat het soldaten van ons land waren. De vijand kon dus niet ver zijn! Die schok ging als een pijl door me heen. Ik wist dat het gevaar nog vlakbij was.

Ik moest een helm hebben! Ik wilde niet dood!

Op mijn buik schoof ik naar de eerste man. Hij droeg geen helm meer. Er zat een gapende wonde in zijn hoofd. Wat verder lag de helm van de andere soldaat. Zo traag als een slak schoof ik ernaartoe. Opeens greep een hand mijn pols. Ik dacht dat ik ter plekke zou sterven. De soldaat leefde nog! Er sijpelde donker bloed uit de hoek van zijn mond. Hij probeerde iets te zeggen. Ik kroop naar hem.

Hij fluisterde: 'Neem mijn helm ... help me ... wat verder ... de loopgraaf ... dokter ...'

Hij zweeg. Zijn ogen vielen dicht en hij loste mijn hand. Ik voelde aan zijn pols. De hartslag was zwak. Ik moest me haasten, de man leefde nog. Misschien kon hij nog gered worden. Ik schoof verder door het hoge gras. De helm wiebelde op mijn hoofd. Soms hoorde ik de kogels naast mijn oren fluiten. Dan hield ik me doder dan dood.

Om me heen bleiden de bloemen van de zomer. De klaprozen leken rode vlekken in het gras. Ik dacht aan het bloed van de soldaat. Aan mijn hand kleefde bloed van de soldaat. Hoe ik ook veegde, ik kreeg het niet weg. De loopgraven moesten hier in de buurt zijn. Traag schoof ik voort op mijn buik. De rode zon stond klaar om onder te gaan. Ik moest me haasten om voor het donker bij de loopgraaf te zijn. Ging ik wel de goede richting uit?

Het geluk liep met me mee. Mijn hand voelde enkele zandzakken. Ik was bij de loopgraven! Hier zou mijn vader zijn!

Iemand nam me ruw bij mijn schoulers en sleurde me de greppel in.

'Wat doe jij hier, snotaap! Jij hoort hier niet te zijn!'

De soldaat siste en keek me woedend aan.

'Ik zoek ... eh ... zoek hulp', stamelde ik. 'Er ligt wat verder een soldaat. Hij heeft een dokter nodig.'

De andere man is dood.'

De soldaat schudde me weer door elkaar.

'Ben je niet goed wijs! Jij bent nog maar een kind. Wat deed je daar op het veld?'

'Ik ... ik zoek mijn vader. Ik wil hem eten brengen!'

'Wie is je vader?'

De soldaat liet me los.

'Hij heet Klaas Claessens en hij is visser. Ik denk dat hij hier is.' De soldaat drukte me neer op de grond. Gehurkt liep hij weg.

'Blijf zitten! Niet bewegen', zei hij bars.

Toen voelde ik pas hoe uitgeput ik was. Nog nooit in mijn leven was ik zo moe geweest. Moe van alles wat ik had gezien. Moe van de oorlog.

Ik voelde me geen kind van tien jaar meer. Ik voelde me als een oude man. Als een mens die niet meer wil opstaan. Ik wilde voor altijd blijven liggen.

5. In de loopgraaf

Ook al was ik uitgeput, slapen kon ik niet. Een nieuwe regen van kogels vloog door de lucht. Naast me zaten twee soldaten. Ze droegen het geweer op hun schouders. Konden zij de vijand zien? Ik hield mijn handen tegen mijn oren gedrukt. Het hielp niet veel. Het gekerm van de gewonde mannen bleef ik horen.

De mannen met de berrie liepen af en aan. Rennen was niet mogelijk, de loopgraaf was smal. Overal zaten de soldaten geknield tegen de zandzakjes aan. Zo moet de hel eruitzien, dacht ik. Ik hield mijn ogen stijf dicht. Twee handen schudden me door elkaar. 'Pieter, wat doe je hier?'

De handen werden armen om me heen. Ik opende mijn ogen en zag mijn vader. Hij zag er heel anders uit in zijn uniform. Ook de vrouwde geur waar ik zo van hield, was weg. De geur van de zee die in zijn huid zat. Mijn vader rook nu naar ijzer, bloed en zweet. Ik weende, zo blij was ik om hem terug te zien. Hij veegde mijn tranen weg met zijn duim. 'Je mocht niet naar hier komen, Pieter!'

'Maar vader, ik wist niet waar je was. Ik wilde je zien! In de krant stond dat er nood was aan voedsel. Ik heb brood en haringen voor je mee.' Ik denk dat mijn vader

glimlachte. Het was te donker om het te zien. Maar ik voelde het.

'Oké, deze nacht blijf je hier. Maar morgen moet je naar huis. Jij moet voor de dieren zorgen. Probeer wat vis te vangen. Je bent groot genoeg. Jij bent nu de man in huis.'

'En u? Wanneer komt u weer naar huis?' Ik wilde zijn hand niet lossen. Ik wilde nooit meer van hem weg!
'Dat weet ik niet, Pieter. Men zegt dat de oorlog niet lang meer kan duren. Laat ons nu samen eten van de haringen en het brood.'

Toen deed ik iets wat ik niet had mogen doen. Ik stond op om de rugzak van mijn schouders te halen. Een knal en een flits in mijn ogen. Een stekende pijn in mijn borst. Was het een kogel of stak er een mes in mijn lijf? Alles werd zwart en bloedrood. Rood zoals de zee in mijn droom.

Toen ik mijn ogen weer opendeed, was alles wit. Zo wit dat het pijn deed. Ik moest ze weer sluiten.
Waar was ik?

Een vrouw sprak met zachte stem. Het waren lieve woorden. Ze klonk als een moeder. Ik voelde haar handen. Haar koele vingers raakten mijn wang aan.
Was ik dood en in de hemel? Zat er een engel naast me op het bed?

Ik probeerde mijn ogen open te houden. Zo veel wit!
'Ben ik in de hemel?' vroeg ik aarzelend.

De vrouw lachte.

'Nee, je ligt in de ziekenzaal. Je bent in je borst geraakt door een scherf van een granaat. Een week lang hing je tussen leven en dood. Maar je bent nog jong en sterk. Je zult vlug weer beter zijn.'

Het lukte me mijn ogen langer open te houden. Naast me zat een jonge vrouw met witte kleren aan. Haar ogen waren zo blauw als de lucht in de zomer. Haar huid was zo wit als karnemelk. Haar handen waren zacht als fluweel. En haar stem was als een zalf die alle wonden heelt. Toen wist ik dat ik niet dood was. Het geluk was nog steeds aan mijn zij.

'Waar is mijn vader?'

Ze wees naar het bed naast me.

Heel mijn lijf deed pijn. Toch slaagde ik erin om mijn hoofd te draaien. Daar lag mijn vader met een verband om zijn hoofd.

Er was iets raars met zijn been, zag ik. Ik wilde naar hem toe, maar het lukte niet. Een scheut van pijn deed me naar adem happen.

'Blijf rustig liggen!' sprak de mooie vrouw. 'Eerst moet je genezen, daarna mag je uit bed.'

Ze tilde mijn hoofd op en liet me drinken. Ik rook de kamille in de thee. Nooit eerder heb ik zo genoten van een smaak. De smaak van het leven. Dat was het.

Als ik me stilhield, was de pijn niet zo hevig. De vrouw bleef bij mijn bed zitten. 'Wie bent u?' vroeg ik. 'Waarom zorgt u voor me en waar ben ik?' Ze lachte weer en het klonk als een merel in de lente. 'Je bent in het hospitaal van Ieper en ik ben Elisabeth. Ik ga niet weg voor je weer helemaal de oude bent. Het is voor mij een hele eer om een soldaat van tien jaar te verzorgen.'

Ik voelde me rood worden uit schaamte. Ik was geen soldaat. Ik was alleen maar op zoek gegaan naar mijn vader om hem voedsel te brengen.

Haar handen roken naar kamille toen ze het verband ververste.

'U bent lief', stamelde ik. Ik keek weg zodat ze niet zou zien dat ik tranen in mijn ogen had.

'En jij bent moedig', zei ze. 'Jij bent dapperder dan mijn zonen.'

'Zijn uw zonen ook visser?' vroeg ik.

Ze schaterlachte alsof ik iets grappigs had gezegd.

'Nee hoor, het zijn geen vissers. Het zijn prinsen.'

Ze bleef lachen en er klonk muziek in haar stem. Ik lachte mee.

Natuurlijk, dacht ik. Iedere moeder vindt dat haar zoon een prins is. Mijn moeder had me steeds 'prinsje' genoemd. Dat wist ik van mijn vader.

Elisabeth kwam iedere dag en verzorgde me als een

moeder. De geur van kamille zou ik nooit vergeten. Een maand later mochten mijn vader en ik naar huis. Ook al ging de oorlog door, voor ons was hij ten einde.

Mijn vader zou nooit meer garnalen vangen. Er was een stuk van zijn been afgezet. Hij zou met krukken lopen voor de rest van zijn leven.

'Maar ik leef nog', zei hij. 'En jij ook. Dat is het voornaamste.'

De rollen werden omgedraaid. Mijn vader leerde me alles wat ik moest weten. Ik werd haringvisser. Iedere ochtend voer ik in mijn eenkje uit. Iedere avond droogde ik de haringen in het rookgat boven de haard. Ik wikkelde ze in oude kranten en verkocht ze op de markt.

Op een dag in de herfst viel mijn oog op een foto. Het was Elisabeth. Ze verzorgde een soldaat.

Onder de foto las ik: *Elisabeth is de moedigste koningin ter wereld. Als een moeder verzorgt zij de gewonde soldaten aan het front.*

Ik was de hele tijd verzorgd geweest door de koningin. Niemand geloofde mijn verhaal, behalve mijn vader.

Over auteur **Kristien Dieltiens**

Hallo, ik ben Kristien.

Ik hou van verhalen die lang geleden gebeurd zijn. Daarom heb ik er al zo veel geschreven. Iedere dag schrijf, teken of schilder ik. Het is heerlijk, je moet het zelf maar eens proberen. Soms schrijf ik ook over gevoelige dingen.

'Sam en de ongelooflijk lieve Boy' (Abimo) is zo'n boek.

Over Sam die gepest wordt.

Je vindt het in de winkel of in de bib.

Of 'Ik ben nummer dertien' (Clavis).

Over Jozefien die zich erg alleen voelt.

Maar ik schrijf ook spannende boeken.

Als je niet bang bent van dikke boeken, moet je maar eens 'Olrac' (Clavis) lezen.

Over een jongen die opgevoed wordt bij rovers.

Heb je graag verhalen van lang geleden?

In de bib vind je zeker: 'Met flaporen de wereld rond'!

Andere boeken van Kristien in BiB-Box:

	Spek voor Sien		Spelen met Lola
	Eendensoep		Het boekje van Karli
	De stenendrager		De beste dief ter wereld
	De wedstrijd met Monster		Een prins voor Minne
	Dries en de kleine oorlog		